

Серійний номер: ДСФМУ-ДК-2024-033
Листопад 2024

ЗВІТИ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ та ОКРЕМИХ ЮРИСДИКЦІЙ

Спеціальний бюлетень про використання правників у відмиванні коштів та ухиленні від санкцій

Цей спеціальний бюлетень FINTRAC, опублікований у жовтні 2024 року, зосереджений на ризиках відмивання коштів та ухилення від санкцій, пов'язаних із використанням послуг правників. **Бюлетень досліджує роль, яку юристи можуть грати у цих злочинних процесах, та ризики, які виникають для фінансових установ, якщо юридичні фірми допомагають приховувати бенефіціарну власність**

або розпоряджаються активами від імені клієнтів. Юристи та нотаріуси мають знання та навички, що робить їх привабливими посередниками для відмивання коштів, оскільки вони можуть забезпечувати різні послуги, зокрема створення компаній, управління трастами, здійснення транзакцій на рахунках клієнтів, які важко відслідковувати. Це призводить до того, що злочинці можуть використовувати юридичну таємницю для приховування інформації, що є важливою для правоохоронних органів.

Бюлетень також виділяє певні типології та методи, якими правники можуть бути залучені до схем відмивання коштів. Зокрема, це використання рахунків клієнтів для обробки коштів, купівля нерухомості для маскування походження грошей, створення корпоративних структур і трастів для приховування бенефіціарної власності. Ці практики можуть включати ознаки, які вказують на ризик відмивання коштів, такі як надмірно складні структури компаній, перекази коштів у юрисдикції з високим рівнем ризику або транзакції на користь третіх осіб із сумнівною репутацією.

На завершення документ акцентує увагу на важливості підзвітних установ у Канаді, які повинні повідомляти про підозрілі транзакції FINTRAC, якщо існують обґрунтовані підстави для підозри, що транзакції пов'язані з відмиванням коштів або фінансуванням тероризму.

Ключові висновки:

1. Правники як потенційні посередники для відмивання коштів і ухилення від санкцій

Юристи та нотаріуси надають послуги, які можуть легко бути використані злочинцями для маскування незаконного походження коштів або обходу санкцій. Такі фахівці можуть керувати клієнтськими рахунками, створювати компанії та трасти, виступати директорами або акціонерами

фірм, а також сприяти купівлі нерухомості. Це надає їм можливість залучатися до фінансових схем, що робить юридичний сектор вразливим до зловживань з боку кримінальних осіб і організацій.

2. Відсутність повноцінного регулювання юридичної сфери для протидії відмиванню коштів

Крім нотаріусів та нотаріальних корпорацій у Британській Колумбії, юридичні фахівці в Канаді не зобов'язані підпадати під вимоги щодо належної перевірки клієнтів, ведення записів та звітності відповідно до Закону про відмивання коштів і фінансування тероризму. Цей недолік створює прогалину, яку можуть використовувати злочинні організації для уникнення нагляду з боку FINTRAC та інших правоохоронних органів.

3. Типові методи зловживання клієнтськими та трастовими рахунками

Трастові рахунки часто використовуються для обробки великих сум, які можуть мати нелегальне походження, і завдяки залученню юристів це може додати транзакції легітимності та зменшити ймовірність викликати підозри у фінансових установах. Приклади зловживань включають: структурування платежів для уникнення звітності, перекази в юрисдикції з високим ризиком, та участь юридичних осіб, які можуть бути пов'язані зі злочинними організаціями.

4. Нерухомість як інструмент відмивання коштів і ухилення від санкцій

Купівля нерухомості є привабливим засобом для відмивання коштів, оскільки дозволяє конвертувати готівку в активи, які важко відстежити, а прибуток від оренди або перепродажу такої нерухомості створює вигляд легітимного доходу. Часто злочинці користуються послугами юридичних фірм для здійснення швидких операцій з нерухомістю або для створення фіктивних юридичних осіб з метою приховування реальної власності на активи.

5. Складні корпоративні структури для приховування бенефіціарної власності

Юристи можуть допомагати у створенні складних корпоративних структур, включаючи компанії-оболонки або довірчі фонди, які приховують реальних бенефіціарів. Кримінальні групи часто звертаються до юристів, щоб ті виступали як номінальні акціонери або директори компаній, надаючи видимість легітимності та перешкоджаючи спробам правоохоронних органів виявити кінцевих власників активів.

6. Індикатори підозрілої діяльності, пов'язані з участю правників

Існує ряд ознак, які можуть сигналізувати про залучення правників до схем відмивання коштів або ухилення від санкцій. Наприклад, це здійснення транзакцій на користь клієнтів, які знаходяться в географічно віддалених місцях без явних економічних причин, перекази коштів у юрисдикції з високим рівнем ризику, використання складних корпоративних структур без економічної доцільності або управління великою кількістю компаній, які не мають між собою явних зв'язків.

7. Необхідність звітності від підзвітних установ до FINTRAC для виявлення підозрілих транзакцій

Фінансові установи та інші підзвітні суб'єкти, які підпадають під канадське законодавство з протидії відмиванню коштів, зобов'язані подавати звіти про підозрілі транзакції до FINTRAC. Це є критичним для ефективного виявлення та припинення використання послуг юридичних професіоналів для приховування незаконної діяльності.

<https://fintrac-canafe.canada.ca/intel/bulletins/legal-juridique-eng>

Розкриття екосистеми злочинності в області інтелектуальної власності

Цей звіт від Europol, опублікований у жовтні 2024 року, висвітлює масштабний і складний екосистемний характер злочинів у сфері інтелектуальної власності (ІВ) та ті фактори, які сприяють їх поширенню. Злочини в сфері ІВ, такі як контрафакція та піратство, мають значний вплив на економіку ЄС, безпеку споживачів та навколишнє середовище. Вони становлять виклик для правоохоронних органів, бізнесу та законодавців. Зокрема, звіт аналізує такі проблеми, як підвищений попит на дешеві товари та низький рівень обізнаності споживачів, що створюють умови для проникнення контрафактних товарів на ринок. Крім того, цифровізація і глобалізація сприяють розповсюдженню таких товарів за допомогою соціальних мереж та онлайн-платформ.

Документ зосереджується на "фасилітаторах" злочинів у сфері ІВ, до яких відносяться як кримінальні дії, так і законні види діяльності, що використовуються для підтримки злочинного процесу. Серед основних факторів, що сприяють злочинам, згадані кіберзлочини, шахрайство з документами, корупція, експлуатація праці та відмивання коштів. Звіт також наголошує на тому, що злочини в сфері ІВ можуть сприяти іншим серйозним злочинам, таким як податкове шахрайство, екологічні злочини та кіберзлочини, створюючи складну мережу злочинної діяльності.

Основні висновки:

1. Високий попит на контрафактні товари та низький рівень обізнаності споживачів

Одним з основних факторів, що стимулює злочини в сфері ІВ, є стабільно високий попит на дешеві товари, особливо в періоди економічних труднощів, таких як зростання вартості життя. Споживачі часто не усвідомлюють ризиків для здоров'я та безпеки, пов'язаних із контрафактною продукцією, або не знають про негативний вплив піратства на економіку. Контрафактні товари, як-от електроніка, фармацевтична продукція, автозапчастини та іграшки, можуть бути виготовлені із токсичних матеріалів або мати конструктивні дефекти, що становить загрозу для користувачів. Більше того, обмануті споживачі не завжди розуміють, що купують підробку, що дозволяє злочинним мережам діяти безперешкодно.

2. Інтернет і соціальні медіа як ключові канали для контрафакту

Соціальні медіа, онлайн-торгівля та мережі впливових осіб стали головними каналами для продажу контрафактної продукції, що ускладнює виявлення порушень. Торгівці контрафактними товарами активно використовують соціальні мережі, де впливові особи рекламують підробки або низькоякісні товари, вводячи в оману свою аудиторію. Додатково, приховані онлайн-платформи, зокрема даркнет і сайти, які нагадують відомі бренди, дозволяють злочинцям досягати широкої аудиторії без ризику фізичного перехоплення.

3. Глобалізація та прогалини в законодавстві сприяють розвитку злочинних ланцюгів

Злочинні мережі у сфері ІВ максимально використовують відмінності у законодавстві різних країн. Вони вибирають юрисдикції, де санкції за порушення прав інтелектуальної власності є менш суворими, та оптимізують логістичні маршрути для приховування контрафактних товарів. Наприклад, контрафактори часто імпортують товари з країн, де правозахист слабший, таких як Китай чи Туреччина, та використовують різні методи маскуванню для уникнення митного контролю на кордонах ЄС.

4. Залучення законних бізнес-структур та професійних послуг у злочинний процес

Злочинці активно використовують законні бізнеси для створення вигляду легітимності, зокрема через фіктивні або інфільтровані компанії, які забезпечують логістичну підтримку, фінансові послуги та приховування незаконних доходів. До злочинних схем часто залучають фахівців із

специфічними знаннями: юристів, фінансових консультантів, фармацевтів та IT-спеціалістів. Ці фахівці або надають послуги, або створюють інфраструктуру для легалізації доходів, що робить процес відмивання грошей складнішим для виявлення.

5. Технологічні інновації як двосічний меч для злочинів у сфері ІВ

Торгівці контрафактними товарами все активніше використовують нові технології для вдосконалення процесів фальсифікації та маскуванню. Такі інновації, як 3D-друк та штучний інтелект, дозволяють створювати підробки, що візуально майже не відрізняються від оригіналу. Наприклад, за допомогою 3D-друку легко виготовити підроблені автозапчастини або електроніку, а за допомогою ШІ — адаптувати маркетингові стратегії для зниження ризиків виявлення. Це значно ускладнює завдання для правоохоронних органів, адже якість підробок зростає.

6. Злочини у сфері ІВ підтримують інші види організованої злочинності

Злочини у сфері ІВ не тільки залежать від інших видів злочинної діяльності, але й сприяють їхньому розвитку. Наприклад, контрафактний бізнес тісно пов'язаний з відмиванням грошей, корупцією, шахрайством з ПДВ та екологічними злочинами. Злочинці часто використовують контрафакт для нелегальної торгівлі іншими забороненими товарами або для збору персональних даних клієнтів, які можуть бути використані для шахрайства.

Цей звіт закликає до скоординованих дій між правоохоронцями, урядовими установами, приватним сектором і суспільством для ефективної протидії злочинам у сфері ІВ. Інноваційні технології, співпраця та обмін інформацією між зацікавленими сторонами є ключовими елементами для досягнення цієї мети.

<http://surl.li/aawtxt>

Корупція та організована злочинність у спорті: виклики, наслідки та шляхи протидії

Звіт "Game Over: Exposing the linkages between corruption, serious and organized crime in sport" підготовлений Управлінням ООН з наркотиків і злочинності (UNODC), присвячений взаємозв'язкам між корупцією, організованою злочинністю та злочинами у спортивній сфері. Він містить комплексний аналіз, який допомагає урядам, спортивним організаціям і зацікавленим сторонам зрозуміти загрози, що виникають через зловживання спортом з боку організованих злочинних груп. Основні розділи звіту охоплюють тренди, форми організованої злочинності у спорті, особливості боротьби з корупцією та рекомендації щодо посилення заходів для збереження чесності та цілісності спорту.

Основні положення та ключові моменти

- **Розуміння корупційних ризиків:**

Спорт став привабливим для злочинних груп через свою глобалізацію та комерціалізацію. Це створило вразливості для корупції, зокрема через маніпуляції змаганнями та незаконні ставки, що можуть призводити до порушення чесності та прозорості у спорті.

- **Методологія звіту:**

Звіт розроблено на основі обговорень з експертами під час зустрічі, організованої у співпраці з Міністерством внутрішніх справ Італії. Основними аспектами звіту є дослідження тенденцій, моделей та зв'язків між корупцією у спорті й діяльністю організованих злочинних груп.

- **Тенденції в корупції та організованій злочинності у спорті:**

Збільшення використання технологій: **організовані злочинні групи використовують криптовалюту, анонімні транзакції та зашифровані платформи для приховування своєї діяльності.**

Маніпуляції змаганнями стали все більш складними і розподіляються по всіх рівнях спорту, особливо в менш регульованих дисциплінах, таких як теніс, настільний теніс та бокс.

Зростання числа випадків торгівлі людьми в спорті, особливо молодими спортсменами, яких заманюють фальшивими обіцянками.

- **Інформаційна та слідча діяльність:**

Розвідка та збір даних мають вирішальне значення для ідентифікації та попередження ризиків, пов'язаних з організованою злочинністю у спорті. Спільні зусилля між регуляторами беттінгу, податковими органами та іншими державними структурами є необхідними для моніторингу та розслідування корупційних схем.

- **Злочинні схеми з трансферами спортсменів та незаконними ставками:**

Трансфери спортсменів, особливо молодих, стають засобом для відмивання грошей через складні фінансові операції. Недостатня перевірка підозрілих практик клубами сприяє поширенню корупції.

Незаконні ставки є значним джерелом прибутку для злочинних угруповань. Вони підтримуються технологіями, що ускладнює роботу правоохоронних органів.

- **Проблеми співпраці:**

Ефективна боротьба з корупцією у спорті вимагає тісної співпраці між країнами та галузями. Розподіл інформації, формування спільних слідчих груп і використання екстрадиції та правової допомоги є необхідними для усунення злочинних мереж.

Висновки та рекомендації

Звіт підкреслює необхідність підвищення рівня міжнародної співпраці, розробки нових регуляторних та інформаційно-обмінних платформ для протидії організованій злочинності у спорті. Рекомендації включають:

- **Зміцнення співпраці** між спортивними організаціями, правоохоронними структурами та міжнародними інституціями для забезпечення скоординованої відповіді на корупцію у спорті.
- **Розвиток механізмів звітності**, що забезпечують анонімність і безпеку для осіб, що повідомляють про зловживання.
- **Аналіз та розробка** існуючих платформ співпраці, розширення можливостей для збору і обміну інформацією, включаючи дані про незаконні ставки та фінансові транзакції.
- **Моніторинг і аудит трансферів** для виявлення підозрілих операцій, забезпечення ліцензування агентів та посилення підтримки для молодих спортсменів.

Цей документ слугує важливим кроком для підвищення обізнаності про корупційні ризики в спорті та пропонує практичні рішення для боротьби з організованою злочинністю, яка завдає шкоди чесності спорту та суспільству загалом.

<http://surl.li/evpomv>

Сучасні методи протидії неліцензованому ринку азартних ігор: досвід та інновації Комісії з азартних ігор Великобританії

Два документи, опубліковані Комісією з азартних ігор Великобританії в жовтні 2024 року, детально описують стратегії та заходи боротьби з нелегальним ринком азартних ігор.

Основний акцент робиться на вдосконаленні методів регулювання шляхом використання сучасних інструментів аналізу даних та розширення співпраці з іншими державними установами, пошуковими системами, платіжними провайдерами та міжнародними регуляторами.

1. Пріоритети та цілі

Комісія ставить перед собою кілька стратегічних цілей у боротьбі з неліцензованим ринком азартних ігор, зокрема:

- **Захист споживачів:** Нелегальні азартні ігри представляють значні ризики для споживачів, зокрема для вразливих груп населення, які самостійно виключилися з легальних сайтів або мають обмежений доступ до певних послуг.
- **Економічна безпека:** Нелегальні оператори послуг ухиляються від сплати податків та створюють небезпечну конкуренцію для ліцензованих компаній, що шкодить економіці та бюджету.
- **Посилення наглядових ресурсів:** Комісія збільшує інвестиції в персонал та інструменти для ефективнішого контролю нелегального ринку.

2. Інструменти та методології боротьби з нелегальними операторами послуг

Для досягнення вищезазначених цілей Комісія застосовує низку сучасних технологій та інноваційних методів:

- **Аналіз веб-трафіку та поведінкових даних:** За допомогою інструментів Google Trends та Similarweb аналізуються пошукові запити та веб-трафік, щоб виявити нелегальні сайти, які приваблюють користувачів через обхід обмежень та використання VPN. Встановлено типові мотиви, що спонукають користувачів до звернення на нелегальні сайти, такі як уникнення верифікації чи пошук кращих пропозицій.
- **Автоматизовані системи моніторингу:** Завдяки автоматизації, Комісія може ідентифікувати нелегальних операторів значно швидше, що дозволяє оперативно реагувати на нові виклики та видаляти нелегальні посилання з пошукових систем.
- **Міжвідомча співпраця:** Комісія активно співпрацює з HM Revenue and Customs, DCMS, ICANN, Google та Microsoft для посилення контролю над нелегальним ринком. Це включає блокування платежів, видалення URL та обмеження доступу до нелегальних сайтів.

3. Оцінка масштабів нелегального ринку

Комісія розробила нову методологію для оцінки обсягів нелегального ринку азартних ігор у Великобританії:

- **Оцінка розміру ринку:** Аналіз веб-трафіку та дані Patterns of Play за 2018-2019 рр. використовуються для оцінки середніх витрат споживачів на нелегальних сайтах та отримання загальних показників GGY (Gross Gambling Yield).
- **Обмеження моделі:** Існуюча методологія не враховує трафік від споживачів, які використовують VPN, а також обмежена лише даними щодо слотів. Це може впливати на точність оцінок, тому планується розширення дослідження для врахування нових факторів.

4. Плани та перспективи

З метою покращення результатів, Комісія розширює свою діяльність та вдосконалює процеси:

- **Розширення дослідження мотивацій користувачів:** Заплановано включення нових мотивацій споживачів у дослідження, а також більш детальне опитування через Gambling Survey for Great Britain (GSGB).

- **Публікація результатів:** Очікується, що результати першого року дослідження будуть опубліковані весною 2025 року.

Висновки

- **Інноваційний підхід до регулювання:** Використання сучасних технологій та інструментів аналізу даних дозволяє ефективніше контролювати нелегальних операторів послуг та надавати споживачам більш надійний захист.
- **Ризики для споживачів:** Нелегальні азартні ігри становлять серйозну загрозу для користувачів, особливо для тих, хто свідомо або несвідомо уникає ліцензованих сайтів.
- **Виклики оцінки ринку:** Існуючі технологічні обмеження та брак точних даних вказують на необхідність подальшого вдосконалення методології та доступу до нових джерел даних.
- **Міжнародна співпраця:** Комісія встановлює стандарти, які можуть бути корисними для інших регуляторів, демонструючи цінність глобальної співпраці в боротьбі з нелегальними азартними іграми.

<http://surl.li/ydnzgd>

Аналіз високоризикових сфер корупції в ЄС: причини, характер і наслідки

Документ «High-risk areas of corruption in the EU: A mapping and in-depth analysis» є детальним дослідженням, підготовленим для Європейської Комісії, щодо високоризикових сфер корупції в Європейському Союзі. Він включає як картографування секторів, що мають високий ризик корупції, так і глибокий аналіз її характеру, причин і наслідків. Дослідження розглядає такі ключові сфери: державні закупівлі, охорону здоров'я, фінансовий сектор, оборону та безпеку, будівництво й інфраструктуру, а також спорт. Кожна з цих сфер була обрана на основі критеріїв, які включають широке охоплення населення, значні транскордонні наслідки, залученість державного та приватного секторів, наявність основних форм корупції та увагу на міжнародних антикорупційних платформах.

Ключові висновки:

1. Системність та характер корупції у високоризикових секторах:

- Корупція в ЄС охоплює низку форм зловживань, від підкупу та шахрайства до зловживання владою і торгівлі впливом. Вона має багато спільних характеристик в різних секторах, таких як:
  - Широке поширення хабарництва та інших форм незаконних винагород.
  - Конфлікти інтересів у діяльності державних і приватних суб'єктів.
  - Фаворитизм та непотизм як рушійні фактори при ухваленні рішень.
  - Залучення професійних посередників, таких як юристи та фінансові консультанти, що діють як помічники у корупційних схемах.
- Всі ці елементи працюють як єдина корупційна система, в якій механізми корупції адаптуються до кожного сектору. Спільними для всіх секторів є зловживання владою, прагнення до особистої вигоди та відсутність належного контролю.

2. Визначені шість секторів з високим ризиком корупції:

- На основі аналізу, включаючи результати експертного опитування, виділено шість секторів, які мають найвищі ризики корупції:
  - Державні закупівлі: високий ризик через обсяги фінансування та складність процесів закупівель.
  - Охорона здоров'я: значний обсяг витрат та слабкість регулювання створюють ризики для корупції.

- **Фінансовий сектор:** корупція включає відмивання коштів, ухилення від сплати податків та інші фінансові злочини.
- **Оборона і безпека:** секретність та великі бюджети створюють можливості для корупційних схем.
- **Будівництво та інфраструктура:** високий ризик корупції через обсяги інвестицій та складність проєктів.
- **Спорт:** маніпуляції та підкуп в спортивних ставках, особливо у футболі, створюють умови для організованої злочинності.

3. Причини корупції в визначених секторах:

- Основні причини корупції включають:
  - **Слабкість місцевих регулювань та контролю.** Відсутність прозорих процедур і чітких регуляторних норм сприяє корупції.
  - **Високий рівень конфіденційності** та складність управління бюджетами, особливо у сфері оборони і безпеки.
  - **Конфлікти інтересів та відсутність етичних норм** у діяльності посадовців, залучених до управління державними коштами.
  - **Фінансові інтереси та можливості отримання особистої вигоди** створюють спокусу для учасників ринку та посадових осіб.
- **Корупційні ризики також посилюються там, де винагороди переважають ризики.** Наприклад, через слабкі судові та правоохоронні механізми злочинці часто уникають покарання.

4. Наслідки корупції у цих секторах:

- Вплив корупції на суспільство проявляється у вигляді:
  - **Фінансових втрат** (до 6% ВВП ЄС, або до 990 мільярдів євро щорічно).
  - **Зниження довіри до державних інститутів** та погіршення іміджу владних структур.
  - **Втрати інвестицій та зменшення економічної активності** через несприятливий інвестиційний клімат.
  - **Шкоди для громадського здоров'я та безпеки**, особливо у сфері охорони здоров'я та будівництва, де корупція призводить до погіршення якості послуг.
  - **Зростання впливу організованих злочинних груп**, які використовують корупцію як інструмент для розширення впливу та залучення нових ресурсів.

5. Залученість організованої злочинності:

- **Організовані злочинні групи (ОЗГ)** відіграють важливу роль у корупційних схемах, особливо у секторах з великою кількістю готівкових операцій або послуг. Це, зокрема, стосується **фінансового сектору, будівництва та спорту**.
- Для боротьби з такими злочинами необхідна **ефективна судова співпраця та обмін фінансовою інформацією** між країнами ЄС.

6. Рекомендації для вдосконалення антикорупційних стратегій:

- Автори рекомендують **посилити регулювання та підвищити прозорість** у секторах з високим ризиком корупції, використовуючи наступні підходи:
  - **Зміцнення інституційної незалежності та збільшення фінансування антикорупційних органів** для ефективного виявлення та розслідування корупційних злочинів.
  - **Запровадження стандартів прозорості** у державних закупівлях, фінансових операціях та інших державних процесах.
  - **Посилення міжнародної співпраці** для обміну досвідом, спільних розслідувань та розробки спільних підходів.
  - **Закриття інформаційних прогалин**, що ускладнюють боротьбу з корупцією, за допомогою більш систематизованих і регулярних досліджень в галузі корупції.

Цей звіт підкреслює нагальну потребу в **ефективній антикорупційній стратегії ЄС**, яка б зосереджувалася на ключових секторах, **адаптувала підходи до кожної галузі** з урахуванням її **специфічних корупційних ризиків**, та залучала співпрацю на міжнародному рівні для більш ефективної боротьби з транскордонними корупційними схемами.

<http://surl.li/xgrkcg>

Національна Оцінка Ризику Відмивання Коштів Та Фінансування Тероризму В Литві (2019 – 2022)

Документ являє собою Національну оцінку ризиків відмивання коштів (ВК) і фінансування тероризму (ФТ) Литви за період 2019–2022 років. Він підготовлений на основі методології, затвердженої Службою розслідування фінансових злочинів (FCIS) Міністерства внутрішніх справ Литви. Оцінка поєднує якісні та кількісні дані й враховує професійну експертизу. У документі наведено аналіз правового, економічного, географічного та політичного середовища країни, описано основні зацікавлені сторони, а також представлено огляд організованої злочинності та підозрілих транзакцій.

Оцінка ризиків охоплює 30 секторів, серед яких банківський сектор, платіжні установи, сектор криптовалют, нерухомість, азартні ігри тощо. Оцінка ризиків базується на виявленні загроз, вразливостей і залишкових ризиків, які класифікуються за шкалою від 1 (низький ризик) до 4 (дуже значний ризик). Документ також містить рекомендації щодо вдосконалення систем протидії ВК/ФТ, зокрема щодо спрощення регулювання у низькоризикових секторах.

Значну увагу приділено оцінці впливу географічного положення Литви на загрози, зокрема контрабанді, торгівлі наркотиками та зброєю, використанню "грошових мулів" і незаконній міграції. Особливий акцент зроблено на нових ризиках, пов'язаних з криптовалютами, їхньою анонімністю та використанням у злочинних схемах.

Ключові висновки:

1. Рівень ризиків у секторах:

- Сектор криптовалют, нерухомості та грошових переказів демонструє дуже значний ризик відмивання коштів (ВК) і фінансування тероризму (ФТ). Криптовалютні операції, через свою анонімність, стають особливо привабливими для злочинців.
- У 12 секторах, зокрема банківському та секторі азартних ігор, ризики оцінюються як значні. Ці сектори потребують посилення контролю та впровадження додаткових заходів зниження ризиків.
- У 11 секторах ризик оцінено як помірний, а в 5 секторах — як низький. Для низькоризикових секторів рекомендовано впровадження спрощених заходів регулювання.

2. Криптовалютний сектор як основний пріоритет:

- Литва відзначає зростаючий ризик використання криптовалютних платформ для незаконної діяльності, включаючи відмивання коштів, ухилення від санкцій та фінансування тероризму.
- Законодавство було змінено для включення криптовалютних бірж і гаманців до режиму протидії ВК/ФТ. Запроваджено обов'язкову реєстрацію бенефіціарів у спеціальній системі JANGIS.

3. Посилення інституційного середовища:

- Уряд Литви створив Центр передового досвіду з протидії ВК/ФТ, який об'єднує державний і приватний сектори для обміну знаннями, проведення тренінгів і аналізу типологій злочинної діяльності.
- Оновлення правової бази, включаючи Закон про міжнародні санкції, забезпечує посилення контролю над виконанням санкцій і запобіганням ухиляння від них.

4. Нові географічні загрози:

- Розташування Литви створює підвищені ризики контрабанди, нелегальної міграції, торгівлі зброєю та транспортування товарів подвійного призначення. Війна між Росією та Україною додатково підвищує ризик ухилення від санкцій, незаконного використання фондів і діяльності організованих злочинних груп.

5. Технологічні виклики та анонімність:

- Зростання використання криптовалют і цифрових технологій викликає необхідність впровадження нових методів моніторингу, таких як аналіз транзакцій у блокчейні.
- Необхідність інтеграції систем ідентифікації бенефіціарів, а також прозорості для зменшення ризиків у фінансових операціях.

6. Оцінка Литви міжнародними організаціями:

- Литва увійшла до топ-10 країн за ефективністю протидії ВК/ФТ за версією Basel AML Index, покращивши свій рейтинг до 3.43 у 2022 році (низький рівень ризику).
- MONEYVAL відзначив покращення у прозорості правових осіб і ефективності заходів з контролю за рухом готівки.

7. Проблеми впровадження:

- Литва все ще стикається з викликами в декількох областях:
- Відсутність достатньої оцінки ризиків для юридичних осіб.
- Недостатня пропорційність санкцій та їхній стримуючий ефект.
- Обмежений контроль за нефінансовими професіями (адвокатами, нотаріусами тощо).

8. Рекомендації для удосконалення:

- Посилення моніторингу високоризикових секторів, таких як криптовалюти, нерухомість і грошові перекази.
- Впровадження автоматизованих систем звітування, які б забезпечували обмін інформацією між суб'єктами фінансового моніторингу.
- Забезпечення регулярного навчання та підвищення обізнаності суб'єктів первинного фінансового моніторингу щодо нових ризиків і типологій.

Ці висновки демонструють прогрес Литви в боротьбі з ВК/ФТ, проте акцентують на необхідності посилення регулювання та співпраці між різними секторами та інституціями.

https://fntt.lrv.lt/public/canonical/1730272833/931/NRA_EN_final.pdf

РЕГУЛЮВАННЯ

Захист споживачів і стабільність ринку: нові стандарти ЄС для постачальників послуг з криптоактивами

Документ є делегованим регламентом Європейської комісії, що доповнює Регламент (ЄС) 2023/1114 про ринки криптоактивів (MiCA).

Він встановлює регуляторні технічні стандарти для фінансових суб'єктів, які прагнуть надавати послуги з криптоактивами. Документ містить вимоги до інформації, яку мають подати певні

фінансові установи під час повідомлення про свій намір надавати послуги з криптоактивами, а також стандарти для розгляду заявок на авторизацію як постачальника послуг з криптоактивами. Основна мета – забезпечення прозорості та безпеки на ринку криптоактивів, захист інтересів споживачів та забезпечення стабільності фінансової системи.

Ключові висновки:

- 1. Регулювання ринку криптоактивів та стандартизація інформації для учасників.** Документ визначає ключові вимоги до фінансових установ, які прагнуть надавати послуги з криптоактивами в рамках ЄС. Основною метою є **забезпечення прозорості, стабільності та довіри на ринку криптоактивів**, а також захист прав споживачів та інвесторів. Від установ вимагається **детально описати організаційну структуру, бізнес-план, внутрішні механізми контролю та заходи, спрямовані на попередження ризиків** (зокрема, ризиків, пов'язаних із відмиванням коштів та фінансуванням тероризму).
- 2. Посилення захисту прав клієнтів у сфері криптофінансів.** Важливим елементом документа є **розділення активів клієнтів від власних активів установи**, що має запобігти можливому їхньому використанню не за призначенням і захистити від фінансових втрат у випадку банкрутства установи. У документі також зазначається необхідність надання клієнтам **прозорої та зрозумілої інформації щодо правової природи активів та рівня їхнього захисту** у випадку непередбачених обставин.
- 3. Підвищені вимоги до інформаційних та безпекових систем постачальників послуг.** Для запобігання кібератакам, захисту конфіденційності даних і забезпечення безперервності бізнесу встановлено **детальні вимоги до IT-систем установ**. У тому числі, компанії зобов'язані регулярно проводити **кібербезпекові аудиту, оцінки вразливості систем та тестування на проникнення**, що має гарантувати належний захист активів та даних клієнтів. Впровадження таких вимог сприятиме зменшенню ризиків фінансових втрат і забезпеченню стійкості фінансових операцій.
- 4. Професійні та етичні вимоги до керівництва та акціонерів.** Документ зобов'язує фінансові установи надавати вичерпну інформацію про **добру репутацію, професійні навички та досвід членів керівних органів**. Акціонери або власники значних часток повинні підтвердити **правомірність походження своїх коштів**, а також свою відповідність вимогам доброчесності, що має зменшити ризики фінансування незаконних схем та зловживання довірою інвесторів.
- 5. Прозорість операцій та відповідальність перед клієнтами і регуляторами.** Вимоги до звітності охоплюють опис бізнес-операцій, механізмів виконання торгових операцій та **попередження ринкових зловживань**. Фінансові установи зобов'язані забезпечити **доступність інформації щодо ціноутворення криптоактивів, динаміки ордерів та комісійних зборів**, що сприяє більшій прозорості на ринку та захисту інтересів інвесторів.
- 6. Забезпечення рівних умов для учасників ринку в межах ЄС.** Запровадження єдиних стандартів у країнах-членах ЄС підвищує **конкурентоздатність та інтеграцію криптоактивів у фінансову систему ЄС**. Стандартизація вимог забезпечує **рівні умови для всіх фінансових**

установ, що надають послуги з криптоактивами, сприяючи створенню прозорого і надійного ринку криптоактивів у Європейському Союзі.

7. **Стійкість фінансових установ до ризиків та кризових ситуацій.** Документ передбачає, що установи мають підготувати **тристоронні бізнес-плани з урахуванням стрес-тестування та моделювання стресових сценаріїв**. Це сприятиме підвищенню їхньої фінансової стійкості, а також здатності **швидко реагувати на непередбачувані події, такі як кібератаки чи природні катастрофи**, завдяки впровадженню комплексних планів безперервності бізнесу.

Головне: Запроваджені ЄС регуляторні стандарти для надання послуг з криптоактивами в межах МіСА є важливим кроком у **створенні безпечного та прозорого ринку криптоактивів**. Документ окреслює чіткі вимоги щодо прозорості, відповідальності перед клієнтами, забезпечення безпеки та фінансової стійкості установ, що сприятиме **захисту інтересів споживачів, стабільності фінансової системи** та сприятливому розвитку криптофінансових послуг у межах ЄС.

<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15169-2024-INIT/en/pdf>

САНКЦІЇ

Глобальні санкції: ключові оновлення від OFAC

У сучасному регуляторному середовищі, яке швидко змінюється, організаціям, які займаються міжнародною торгівлею, фінансами та дотриманням законодавства, не підлягають обговоренню питання про санкції. OFAC щойно оприлюднив останні оновлення санкцій, і ці події мають серйозні наслідки для фінансової галузі.

Що нового?

Останні вказівки Управління з контролю за іноземними активами (OFAC) містять оновлення ключових програм санкцій, що стосуються морської нафтової промисловості та інших секторів високого ризику. Ці заходи мають вирішальне значення для захисту глобальних ланцюгів постачання, пом'якшення ризиків незаконного фінансування та забезпечення відповідності системі санкцій США, що розвивається.

💡 Чому це важливо?

Санкції є критично важливим інструментом у боротьбі з фінансуванням тероризму, порушеннями прав людини та геополітичними загрозами. Для спеціалістів із відповідності розуміння останніх змін є важливим для:

Зменшення юридичних ризиків і ризиків для репутації: недотримання вимог може призвести до великих штрафів, шкоди репутації та юридичних наслідків.

Підвищення операційної стійкості: Компанії, які працюють за кордоном, повинні швидко адаптуватися, щоб уникнути ненавмисних порушень санкцій.

Узгодження з глобальними зусиллями щодо протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму: санкції є ключовим елементом глобальних ініціатив щодо ПВК/ФТ.

🔴 Ключові висновки:

👉 Регуляторна пильність важлива як ніколи.

👉 Оновлення санкцій, особливо щодо таких секторів, як нафта, може мати далекосяжні наслідки для торгівлі та фінансів.

👉 Бути проактивним і постійно оновлювати програми відповідності є важливими для управління ландшафтом ризиків.

<https://ofac.treasury.gov/recent-actions>

ЗВІТИ ОКРЕМИХ КОМПАНІЙ та ЕКСПЕРТІВ

Вдосконалення інструментів боротьби з високорівневою транснаціональною корупцією в ЄС: аналітичний посібник за результатами проекту KLEPTOTRACE

Документ під назвою «KLEPTOTRACE: Посилення повернення активів і відстеження санкцій в ЄС проти високорівневої транснаціональної корупції» є посібником, який висвітлює сучасні форми корупційних схем та ризикові фактори, пов'язані з ними, зокрема в контексті міжнародної злочинності. Посібник є результатом проекту KLEPTOTRACE, спрямованого на підвищення можливостей ЄС у поверненні активів та виявленні санкцій проти високорівневої корупції. У рамках проекту було досліджено 42 випадки високорівневої корупції, зокрема із залученням міждержавних зв'язків, що дозволило оцінити форми корупції, сектори, які піддаються найбільшому ризику, профілі залучених осіб, основні чинники корупційної діяльності та методи. Результати дослідження включають рекомендації для політиків та практиків щодо зміцнення антикорупційних заходів, а також покращення прозорості та міжнародного співробітництва в межах ЄС.

Ключові висновки:

1. Форми корупції та сектори з найбільшим ризиком

- Високорівнева корупція вивчається через основні форми порушень: *зловживання службовим становищем* (найпоширеніша форма, зустрічається у 90,5% випадків), *хабарництво* (64,3%), *розтрата* (50,0%), *торгівля впливом* (40,5%) і *перешкодження правосуддю* (9,5%).
- Сектори з найбільшим ризиком включають енергетику, охорону здоров'я, фінансовий сектор, будівництво, розваги і спорт, які мають складну організацію та значні фінансові потоки, що підвищує їхню вразливість до корупційних схем.
- У сфері фінансів та страхування корупційні випадки демонструють найвищі середні фінансові втрати, що перевищують \$1,8 млрд, що підкреслює необхідність посилення контролю та прозорості в фінансовому секторі.

2. Транснаціональна природа високорівневої корупції

- Корупційні схеми здебільшого мають *транснаціональний характер*, охоплюючи в середньому п'ять юрисдикцій у кожному випадку, серед яких особливе значення мають країни ЄС як головні «супутникові» держави для здійснення корупційних дій.
- Використання таких супутникових юрисдикцій *сприяє переміщенню коштів, прихованню реальних власників та ускладнює розслідування*. Це підкреслює важливість покращення співпраці між країнами ЄС та запровадження єдиних стандартів.
- Важливість єдиного регуляторного підходу в ЄС для боротьби з високорівневою корупцією з транскордонним характером є критичною для захисту економічної цілісності ЄС.

3. Профіль учасників та роль посередників

- *Корупційні схеми ініціюються переважно високопосадовцями*, такими як голови держав, керівники міністерств, та члени парламентів. Значну частку випадків також займають *старші посадові особи державних підприємств* (52,4%).
- Посередники, такі як консультанти, юристи або фінансові установи, часто залучаються для *приховування кінцевих бенефіціарів, обходу санкцій і забезпечення безпеки операцій*.

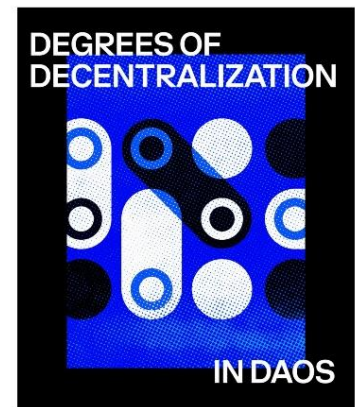
- Використання **корпоративних структур**, таких як **підставні компанії**, **трасти та фонди**, дозволяє корупціонерам ефективно приховувати активи, що особливо ускладнює роботу правоохоронних органів у боротьбі з корупцією.
4. **Чинники корупційної діяльності**
- Основні **мотиви високорівневої корупції** включають **фінансовий зиск** (присутній у 92,9% випадків), **контроль над ринком** (52,4%) та **бажання до влади й впливу** (23,8%).
  - Ця корупція часто має соціальний аспект – вона заснована на довготривалих стосунках, мережах довіри та взаємних зобов'язаннях, що підвищує стійкість та прихованість корупційних схем.
  - Для **зниження рівня високорівневої корупції** потрібне посилення **соціальних та юридичних норм**, які обмежують такі взаємні зобов'язання й приховані «соціальні мережі» серед владної еліти.
5. **Роль корпоративних структур у корупційних схемах**
- Корпоративні структури, зокрема **офшорні компанії, трасти та фонди**, часто використовуються для **надання незаконним фінансовим потокам легітимності, забезпечення анонімності та переміщення активів через кордони**.
  - Використання великих корпоративних структур дозволяє **легітимізувати корупційні схеми та приховати справжніх бенефіціарів**, що забезпечує більш складну систему приховування.
  - Такі схеми вимагають **високого рівня співпраці та обміну інформацією** між державами, оскільки країни з менш жорстким регулюванням можуть слугувати прихистком для корупціонерів.
6. **Інноваційні технології для аналізу та виявлення корупційних схем**
- Використання **технологій обробки природної мови та алгоритмів розпізнавання** для автоматичного аналізу випадків високорівневої корупції є важливим кроком у вдосконаленні інструментів відстеження корупційних схем.
  - Інноваційні технології дозволяють автоматизувати виявлення зв'язків між учасниками, що полегшує аналіз складних корупційних мереж та аномальних фінансових транзакцій, підвищуючи точність і ефективність розслідувань.
7. **Політичні наслідки та рекомендації для ЄС**
- Результати дослідження наголошують на **необхідності посилення прозорості фінансових потоків**, покращення співпраці між країнами ЄС та посилення санкційних режимів.
  - Запропоновано впровадити єдиний підхід у ЄС для **запобігання ухилянню від відповідальності та приховуванню незаконних активів** через країни-сателіти.
  - **Рекомендації** включають посилення обміну інформацією між країнами, підвищення прозорості бенефіціарної власності та гармонізацію санкційних режимів для більш ефективного запобігання корупційній діяльності та забезпечення належного правосуддя.

<http://surl.li/lgejue>

Наскільки децентралізованими можуть бути DAO: Аналіз переваг і ризиків

Документ розглядає **ступені децентралізації** децентралізованих автономних організацій (DAO), акцентуючи увагу на **ключових перевагах та недоліках децентралізованого управління**. DAO, **новий вид організацій на основі блокчейнів і смарт-контрактів**, надають учасникам **безпосередній контроль над процесами ухвалення рішень**, що потенційно знижує **агентські витрати** й підвищує **прозорість**. Однак такий підхід також створює виклики, включно з **високими координаційними витратами, меншою експертністю та обмеженим рівнем конфіденційності**. Автори обговорюють, як різні DAO варіюються за **рівнем децентралізації** залежно від **специфіки діяльності** й **технологічних**

особливостей. У документі робиться висновок, що повна децентралізація не завжди є оптимальною і доцільною: у більшості випадків необхідний збалансований підхід, коли деякі рішення ухвалюються колективно, а інші делегуються представникам або вузьким підгрупам.

Ключові висновки:

1. DAO як альтернатива традиційним організаційним структурам

- DAO (децентралізовані автономні організації) пропонують нову форму управління, яка забезпечує учасникам безпосередній контроль над процесами ухвалення рішень. Цей формат побудований на принципах прозорості та рівності, де правила роботи DAO закріплюються смарт-контрактами, що автоматично виконуються, коли настають визначені умови.
- **Головне:** DAO відкидають необхідність централізованої влади, що дозволяє учасникам ефективніше залучатися до діяльності організації, знижуючи агентські витрати та підвищуючи прозорість.

2. Переваги децентралізації в DAO

- **Зниження агентських витрат:** DAO зменшують конфлікти інтересів, характерні для традиційних організацій, де делегування повноважень може призвести до розбіжностей між керівниками та акціонерами. DAO дозволяють уникнути подібних проблем завдяки прозорій структурі та безпосередній участі всіх власників у процесі прийняття рішень.
- **Залучення та відчуття приналежності:** Учасники DAO є одночасно і власниками, і користувачами продуктів або послуг організації, що підсилює їхню зацікавленість у розвитку спільноти. Це сприяє лояльності та оптимізації управління через взаємодію з усіма учасниками.
- **Головне:** DAO створюють новий тип організаційного середовища, де всі учасники мають рівні права на участь і прийняття рішень, підвищуючи рівень їхньої залученості.

3. Недоліки децентралізації та потенційні ризики

- **Низький рівень експертизи:** Учасники можуть не володіти необхідними знаннями для ухвалення складних рішень, що може негативно вплинути на ефективність управління. Це порівняно з централізованими структурами, де ключові рішення приймають професіонали.
- **Конфіденційність і захист інформації:** У децентралізованому середовищі DAO забезпечити конфіденційність набагато складніше, що може призвести до витоків комерційної та стратегічної інформації.
- **Координаційні витрати:** Залучення великої кількості учасників до процесу ухвалення рішень призводить до значних координаційних витрат, а також до проблем із оперативністю.
- **Головне:** Хоча децентралізація має свої переваги, недоліки, такі як недостатня експертність, низький рівень захисту інформації та високі витрати на координацію, можуть суттєво вплинути на ефективність DAO.

4. Роль технологій у DAO та їх вплив на управління

- Блокчейн і смарт-контракти надають DAO унікальні можливості, такі як автоматичне виконання рішень, що може знизити ризики шахрайства. Проте технологічна основа DAO обмежена в здатності адаптуватися до непередбачуваних обставин, що може викликати потребу в перегляді умов контрактів.
- **Головне:** Технології блокчейн і смарт-контракти значно підвищують прозорість і довіру в DAO, однак вони вимагають додаткових механізмів для адаптації до нестандартних ситуацій.

5. Низький рівень залученості учасників у голосуванні

- Лише 6,5% учасників DAO беруть участь у голосуваннях, що свідчить про низьку активність та зацікавленість більшості учасників у процесі ухвалення рішень. Це створює ризик домінування невеликої групи учасників, що суперечить принципам демократичності DAO.
- **Головне:** Низький рівень участі у голосуваннях ставить під загрозу ефективність та репрезентативність рішень, прийнятих DAO, що може призвести до конфліктів інтересів та нерівномірного розподілу ресурсів.

6. Гібридні моделі управління як оптимальне рішення

- Для більшості DAO рекомендується використовувати гібридну модель управління, де частина рішень приймається колективно, а інші – делегуються обраним групам або представникам. Це дозволяє забезпечити баланс між перевагами децентралізації та необхідністю оперативності та експертності.
- **Головне:** Гібридний підхід дозволяє DAO зберегти ключові переваги децентралізації, при цьому мінімізуючи її недоліки.

7. Юридичні та регуляторні виклики для DAO

- Через відсутність офіційного правового статусу DAO стикаються з невизначеністю в питаннях оподаткування та відповідності регуляторним вимогам. Це може обмежувати їхній розвиток, відлякувати інвесторів та призводити до значних ризиків для учасників DAO.
- **Головне:** Невизначений правовий статус DAO створює численні ризики для їхнього функціонування та знижує привабливість для інвесторів, що може вплинути на темпи розвитку цих організацій.

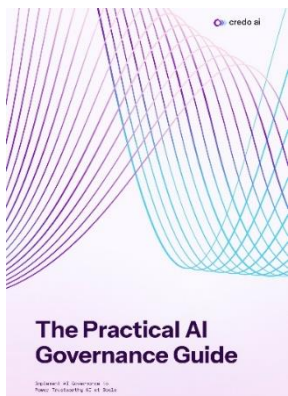
Загальний висновок:

DAO є інноваційною формою організації, що має значний потенціал для побудови децентралізованих і прозорих спільнот, однак її ефективність значною мірою залежить від балансу між централізованим і децентралізованим управлінням. Повна децентралізація не завжди оптимальна і вимагає адаптації до конкретного контексту діяльності. Гібридні моделі управління можуть стати ключем до сталого та ефективного розвитку DAO, зберігаючи принципи прозорості та залученості учасників, але мінімізуючи недоліки, притаманні децентралізованій структурі.

<http://surl.li/ivlmiw>

РЕКОМЕНДОВАНІ МАТЕРІАЛИ

Ефективне управління штучним інтелектом: посібник із забезпечення етики, прозорості та відповідності

Цей документ є **практичним посібником з управління штучним інтелектом (ШІ) від компанії Credo AI, яка пропонує рекомендації щодо впровадження прозорих і надійних механізмів управління ШІ в організаціях.** Документ охоплює **необхідність створення та адаптації принципів управління ШІ для забезпечення відповідності регуляторним вимогам, мінімізації ризиків та побудови довіри до ШІ-рішень.** Особлива увага приділяється **впровадженню інтегрованих підходів, що об'єднують всі процеси управління ризиками та контролю для безпечного й відповідального використання ШІ.** Також посібник акцентує на **необхідності створення нових специфічних інструментів для підтримки управління ШІ та описує етапи розвитку системи управління: організаційне управління, оцінка ризиків на етапі прийому системи ШІ та подальше управління.**

Ключові висновки:

1. Необхідність управління ШІ:

- Управління штучним інтелектом є невід'ємною складовою для забезпечення **етичності, прозорості та відповідності правовим стандартам.** Воно спрямоване на запобігання потенційним ризикам, які можуть призвести до значних **репутаційних, юридичних і фінансових втрат** для організацій.
- **Мета управління ШІ** — побудувати прозору систему, яка сприяє довірі серед клієнтів і суспільства, що є важливим фактором для конкурентоспроможності та інноваційного розвитку.

2. Інтеграція інструментів та процесів:

- Успішне управління ШІ потребує **інтеграції з існуючою інфраструктурою** організації, включаючи інструменти управління даними, забезпечення приватності та кібербезпеку.
- Необхідно об'єднати всі **бізнес-підрозділи та технічні команди,** щоб досягти єдиного підходу до управління ризиками ШІ. Це включає відділи юристів, фахівців з кібербезпеки, менеджерів ризиків та етичних спеціалістів.

3. Гнучкі підходи до контролю за використанням ШІ:

- Системи ШІ часто використовують **зовнішні моделі та інструменти, які неможливо повністю контролювати.** Це вимагає нових підходів до оцінки ризиків та дотримання стандартів для підтримки **гнучкості у використанні ШІ.**
- Управління ШІ передбачає **індивідуальну оцінку ризиків для кожної моделі** залежно від її використання, що дозволяє організаціям враховувати контекст застосування та можливі наслідки.

4. Відповідальність та підзвітність у процесі управління ШІ:

- **Створення команд з управління ШІ** є ключовим фактором для реалізації відповідального впровадження. В організаціях важливо призначити ролі, такі як **AI Governance Custodian (Кустос ШІ),** відповідальні за контроль і забезпечення дотримання стандартів.
- Підзвітність у межах управління ШІ передбачає **залучення всіх ключових учасників** — від технічних експертів до юристів та фахівців із ризиків, які забезпечують дотримання регуляторних вимог і етичних принципів.

5. Триетапна система управління ШІ:

- Рекомендована система управління ШІ включає **три основні етапи:**

- **Організаційне управління:** встановлення базових принципів, політик та процесів управління ШІ на рівні всієї організації.
- **Оцінка ризиків під час прийому системи ШІ (AI Intake):** аналіз ризиків і відповідності перед впровадженням нових систем ШІ, а також формування плану управління для кожної з них.
- **Постійне управління та моніторинг:** реалізація плану управління, збір доказів відповідності та моніторинг продуктивності ШІ-систем для забезпечення їхньої безпеки та відповідності.

6. Необхідність регулярного оновлення та адаптації:

- **Швидкий розвиток технологій ШІ та зміни в законодавстві** вимагають постійного оновлення підходів до управління. Організації повинні регулярно переглядати принципи та практики управління, щоб відповідати новим викликам і ризикам.
- Успішне управління ШІ вимагає від компаній **гнучкості та адаптації:** перегляду політик, процесів, а також підвищення обізнаності та навчання співробітників.

7. Важливість культивування відповідального використання ШІ:

- Створення культури відповідального використання ШІ потребує **залучення всіх працівників** через навчальні програми, підвищення обізнаності та пропагування етичних стандартів.
- Забезпечення постійної комунікації та співпраці сприяє **ефективному вирішенню питань** і дотриманню етичних норм при застосуванні ШІ.

8. Постійне вдосконалення та адаптивність:

- Оскільки ШІ технології продовжують розвиватись, **успішне управління ШІ повинно залишатися динамічним процесом.** Організації, які бачать управління ШІ як безперервний процес, здатні не тільки відповідати поточним вимогам, але й задавати нові стандарти відповідального впровадження.

Ці ключові висновки підкреслюють важливість **всебічного підходу** до управління ШІ для забезпечення його **безпечного, етичного та відповідального застосування**, а також ролі інтегрованих, гнучких і адаптивних процесів, які допоможуть організаціям досягти успіху в епоху ШІ.

<https://www.credo.ai/responsible-ai/the-practical-guide-for-ai-governance>

Громадські консультації щодо ПВК/ФТ та фінансової доступності – запропоновані зміни до Стандартів FATF

FATF (Група розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням коштів) проводить громадське обговорення щодо можливих змін до своїх Рекомендацій з метою сприяння фінансовій інклюзії. Організація запрошує зацікавлені сторони надати свої коментарі та пропозиції до 6 грудня 2024 року (18:00 CET).

Основні аспекти обговорення:

1. Заміна терміну "відповідний" ("commensurate") на "пропорційний" ("proportionate"):
  - Це спрямовано на уточнення застосування ризик-орієнтованого підходу (РОП) та встановлення чіткіших очікувань щодо спрощених заходів.
  - Пропонується визначення: «Пропорційний захід або дія відповідає рівню визначених ризиків і ефективно їх пом'якшує».

2. Вимоги до органів нагляду:

- Пропонується зобов'язати наглядові органи враховувати заходи з управління ризиками, які впроваджують фінансові установи, щоб уникнути надмірного дотримання правил через неповне розуміння ризиків.

3. Стимулювання спрощених заходів:

- Пропонується змінити формулювання з «країни можуть дозволяти» на «країни повинні дозволяти та заохочувати» застосування спрощених заходів у ситуаціях з низьким рівнем ризику.

4. Цифрова ідентифікація:

- Враховуючи технологічні досягнення, пропонується визнати, що нефізична ідентифікація клієнтів може бути безпечною за умови впровадження відповідних заходів зниження ризиків.

Як надати коментарі:

- Надішліть свої пропозиції на електронну адресу FATF.Publicconsultation@fatf-gafi.org з темою листа: “Comments of [author] on the proposed revisions to R.1/INR.1/INR.10/INR.15”.
- Вкажіть назву вашої організації, характер діяльності та контактні дані.
- Можна додати конкретні пропозиції щодо змін безпосередньо в тексті проекту, використовуючи режим відстеження змін.

Важливо: усі отримані коментарі будуть передані делегаціям FATF для розгляду.

Значення обговорення:

Ці зміни спрямовані на:

- Покращення доступу до фінансових послуг для вразливих груп населення.
- Підвищення ефективності розподілу ресурсів у сфері протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму (AML/CFT).
- Надання більшої гнучкості фінансовим установам у застосуванні РОП.

Участь у цьому процесі дозволить зацікавленим сторонам вплинути на майбутні стандарти FATF та сприяти створенню більш інклюзивної фінансової системи.

<http://surl.li/lkfwzr>

ІНШІ НОВИНИ

Сучасне рабство в Бразилії: Зростаюча вразливість жінок та іноземців у торгівлі людьми

Стаття висвітлює проблему сучасного рабства в Бразилії, зокрема зростаючу вразливість жінок та іноземців, які потрапляють у ситуації трудової експлуатації та торгівлі людьми. Вона базується на документі, виданому Міністерством юстиції та громадської безпеки Бразилії, що розглядає зміни та еволюцію незаконної економіки торгівлі людьми за період 2021-2023 років, зокрема зростання невидимих мереж торгівлі людьми, таких як незаконні усиновлення та примусове втягнення у кримінальну діяльність.

Ключові Моменти

- **Зростання кількості жінок та іноземців серед жертв:**

Бразилія стала свідком збільшення кількості іноземних громадян, особливо з країн Південної Америки (Парагвай, Венесуела, Болівія), які постраждали від сучасного рабства. Також збільшилась кількість жінок серед жертв, особливо у випадках домашньої праці. У 2021 році було зареєстровано 77 випадків трудової експлуатації іноземців, в 2022 – вже 148, а в 2023 – 130.

- **Трудова експлуатація в аграрному секторі:**

Основна частина іноземних жертв, особливо з Парагваю та Венесуели, були змушені працювати на сільськогосподарських роботах, зокрема на плантаціях сої у штаті Мату-Гросу-да-Сул. Експлуатація працівників в аграрному секторі залишається найпоширенішою формою трудового рабства.

- **Жінки в домашній праці:**

Зросла кількість випадків примусової домашньої праці, де жертвами стають переважно жінки, особливо представниці афро-бразильського населення. Багато жінок опиняються у рабстві через культурні та економічні фактори й змушені працювати з дитячого віку. У 2023 році було зафіксовано 36 випадків примусової праці в домашньому господарстві, що є значним зростанням у порівнянні з попередніми роками.

- **Незаконне усиновлення:**

Незаконне усиновлення становило 9% від зареєстрованих випадків торгівлі людьми. Ця форма торгівлі є важкою для виявлення через недостатню взаємодію між дитячими установами та організаціями, які борються з торгівлею людьми. Один з яскравих прикладів — випадок з португальцем, який через мережу соціальних медіа організував незаконне вивезення немовлят до Європи, підробляючи документи та отримуючи опіку.

- **Примусове залучення до кримінальної діяльності:**

Бразилія стикається з новою формою торгівлі людьми — примусовим залученням до кримінальної діяльності. Ця практика націлена на людей, які опинилися у фінансових труднощах, і часто зачіпає жінок, яких примушують до перевезення наркотиків за кордон або виконання іншої нелегальної роботи. Існують приклади втягування осіб у виробництво контрабандної продукції, наприклад, у 2023 році було врятовано 19 парагвайців з нелегальної тютюнової фабрики.

Висновки

Документ демонструє, що Бразилія стикається зі складною ситуацією, коли сучасне рабство набуває різноманітних форм, включаючи трудову експлуатацію, незаконне усиновлення та примусове

залучення до злочинної діяльності. Основна частина жертв – це іноземці, що приїжджають на роботу або в пошуках кращих умов життя. Ключові висновки включають:

- **Ріст невидимих мереж торгівлі людьми:** З'являються нові форми експлуатації, такі як незаконне усиновлення та примусова злочинність, які важко виявити, що ускладнює боротьбу з ними.
- **Вразливість певних груп:** Найбільш уразливими є жінки та іноземці, особливо ті, хто працює у важкодоступних сільськогосподарських районах або знаходиться під впливом економічних проблем, що робить їх легкою мішенню для торговців людьми.
- **Необхідність покращення взаємодії державних органів:** Через слабку взаємодію між соціальними службами та правоохоронними органами значна кількість випадків залишаються невиявленими.

Таким чином, документ підкреслює необхідність посилення заходів контролю та взаємодії між державними органами та міжнародними партнерами для більш ефективної боротьби з торгівлею людьми в різних її формах у Бразилії.

<http://surl.li/vwpzwk>

Колумбія в полоні коки: як нова стратегія уряду призвела до зростання виробництва кокаїну

У дослідженні аналізується ситуація з вирощуванням коки та виробництвом кокаїну в Колумбії у 2023 році. Основними темами дослідження є зростання площ під культурою коки, підвищення ефективності виробництва кокаїну, вплив державної політики на обсяги виробництва та роль кримінальних груп у підтриманні та розширенні глобального ринку кокаїну. Значна увага приділяється змінам у підходах до боротьби з наркотиками, які запровадила адміністрація президента Колумбії Густаво Петра, зокрема, відмова від примусової ліквідації коки та орієнтація на конфіскацію наркотиків.

Ключові моменти

- **Збільшення площ під вирощуванням коки:**

У 2023 році посіви коки збільшилися на 10%, досягнувши 253,000 гектарів, зосереджених переважно у регіонах Наріно та Каука. Майже 40% усіх посівів розташовані на 14% території країни, зокрема в заповідних зонах та на землях, відведених під права корінних та афро-колумбійських громад.

- **Зростання потенційного обсягу виробництва кокаїну:**

Потенційний обсяг виробництва кокаїну збільшився на 53%, досягнувши 2,664 тонн на рік. Це зростання пов'язане з більшою концентрацією посівів коки та підвищеною ефективністю методів виробництва, які дозволяють отримувати більше кокаїну з однієї рослини.

- **Політика уряду Густаво Петра:**

Адміністрація Густаво Петра відмовилася від примусової ліквідації посівів коки, яка була головним інструментом попередніх урядів, і зосередилася на конфіскаціях наркотиків та підтримці місцевих громад. Лише 20,323 гектари коки були знищені в 2023 році, що значно менше порівняно з 100,000 гектарів, знищених за часів попередньої адміністрації.

- **Проблеми з програмами заміни культур:**

Через низькі ціни на коку, уряд міг би скористатися можливістю для переходу на легальні культури, однак програми заміщення не отримують достатньої підтримки. Кримінальні угруповання здійснюють тиск на місцевих активістів, які пропагують заміну коки, що призводить до вбивств останніх.

- **Ріст світового попиту на кокаїн:**

Ринок кокаїну розширюється як у традиційних регіонах (Північна Америка, Європа), так і на нових ринках (Азія, Африка, Південна Америка). Зростаючий попит та стійкість до традиційних методів боротьби роблять кокаїновий ринок вигідним для кримінальних угруповань, що підвищує стійкість виробництва до традиційних антинаркотичних зусиль.

Висновки

Звіт підкреслює складну ситуацію в Колумбії щодо вирощування коки та виробництва кокаїну. Зміни в політиці уряду, спрямовані на пом'якшення примусових методів і підтримку альтернатив для сільських громад, поки що не призвели до значного зниження виробництва наркотиків. Замість цього, концентрація посівів коки та інновації у виробництві збільшили обсяги можливого виробництва кокаїну. Високий попит на кокаїн на глобальному рівні та зростання рівня захисту місцевих наркокартелів свідчать про те, що ця проблема залишатиметься актуальною для Колумбії і надалі, навіть якщо обсяги конфіскацій продовжать зростати.

<http://surl.li/ngzaxv>

Фабрики шахрайства: Як міжнародні онлайн-схеми з Південно-Східної Азії залучають мільйони

Дослідження від Sky News, "They fall in love with me: Inside the fraud factories driving the online scam boom", описує функціонування шахрайських центрів у Південно-Східній Азії, де тисячі працівників залучені до онлайн-шахрайства. Репортаж розкриває, як ці структури, або «фабрики шахрайства», використовують найманих працівників, щоб обманом отримати гроші жертв по всьому світу. Основними видами шахрайства є фейкові романтичні стосунки та інвестиційні схеми, де жертв обманюють до тих пір, поки вони не втратять значні суми

грошей. Журналісти Sky News провели розслідування, вивчаючи умови життя працівників і внутрішню організацію таких шахрайських центрів, зокрема в Камбоджі.

Ключові моменти:

- **Типові схеми шахрайства:** Однією з найпоширеніших схем є так зване "pig butchering", де жертву («свиню») обманюють, щоб вона інвестувала якнайбільше коштів у фальшиві проекти, а потім «забивають», забираючи всі гроші. Також популярні шахрайства на основі романтичних стосунків, де шахраї створюють довірчі відносини з жертвою, часто використовуючи фальшиві профілі та історії.
- **Використання працівників у шахрайських центрах:** У таких центрах працюють наймані працівники з різних країн, включно з молоддю, яка була обманута або змушена працювати шахрайським чином. Їх навчання спрямоване на маніпуляцію емоціями жертв, створення романтичних або довірчих зв'язків. Багато з працівників самі є жертвами – потрапили туди під обманом про високий заробіток або ж взагалі були залучені примусово.
- **Жахливі умови праці та насилля:** Працівників часто утримують у закритих, охоронюваних зонах, де їм обмежено доступ до зовнішнього світу. У випадку спроби втечі або відмови працювати, їх піддають насильству, включно з побиттям і катуванням. Навіть є свідчення про електрошокери та інші жорстокі методи контролю.

- **Вплив міжнародного кримінального середовища:** Багато з цих шахрайських структур мають зв'язки з мафіозними угрупованнями, переважно китайськими, які забезпечують фінансування та охорону таких об'єктів. Вплив цих груп поширюється на кілька країн, що робить боротьбу з шахрайством складною і вимагає міжнародної співпраці.
- **Спроби боротьби з шахрайськими центрами:** Хоча деякі уряди (наприклад, Китаю і Камбоджі) здійснюють рейди на шахрайські центри, часто ці дії є недостатніми для ліквідації масштабного бізнесу, особливо в умовах корупції та участі місцевих силових структур.

Висновки:

Це дослідження вказує на існування потужної шахрайської індустрії у Південно-Східній Азії, що активно використовує людські та технологічні ресурси для обману жертв по всьому світу. За оцінками, щорічно ця індустрія приносить мільярди доларів у вигляді крадених коштів, що значно ускладнює економічну та соціальну стабільність уражених регіонів. Шахрайські центри створюють серйозну загрозу, як для окремих громадян, так і для міжнародної безпеки. Боротьба з такими організаціями вимагає міжнародної співпраці та скоординованих зусиль, включаючи посилення контролю за фінансовими потоками, протидію корупції та суворіше регулювання інтернет-простору.

<http://surl.li/hfumym>